

Els arbres de l'escola

L'escola del poble ha hagut de créixer. Un cos d'edifici nou acull ara una colla d'alumnes més, molts dels quals arriben en un autocar de l'Ajuntament. És assolada, té un gran pati amb camp de bàsquet i sobretot, cosa ja no gaire freqüent, està emmarcada per bosc natural. Dins el recinte mateix de l'escola, pins i alzines encara purifiquen l'aire.

Ara, però, n'han fet una tallada. Sembla que han d'exemplar el camp d'esbargiment, cosa normal si el nombre d'alumnes ha augmentat. El mal és que s'hagi fet a costa del bosc. Després, els mestres ensenyaran als infants, i ho llegiran en campanyes publicitàries pomposes, que cal respectar la natura, que un arbre és tallat en un instant, però triga anys a créixer... Voleu dir que en faran cabal?

El cas no és pas únic. Ni nou. Quan el qui escriu això feia el batxillerat —i ja fa una pila d'anys—, el col·legi de religiosos on estudiava es va traslladar a un vell convent que tenia un claustre deliciós, amb brollador i llimoners. La primera adaptació del local va ser deixar el claustre pelat i encimentat, sense ni un bri de verd. L'estudiant, fill de ciutat que sempre s'ha delit per l'ambient vegetal, es va indignar i va protestar-ne —inútilment, és clar—. Li van dir que els nois necessiten espai per a jugar. Els professors no sabien, es veu, que a ell els espais per a jugar que més feliç l'havien fet durant la infància havien estat els boscos i els jardins.

És una llàstima que a l'escola del poble hagin tallat arbres —i qui sap si els tallaran tots— per fer-hi camps de bàsquet. Un camp de bàsquet es pot fer en un tres i no-res a qualsevol erm. Un bosc, no.

Quan els nois d'avui —els homes de demà— malmetin la natura, no els en doneu pas la culpa. La tindran els qui ara li han demostrat tan poc de respecte que la sacrificuen sense miraments. I encara sort si els nois no han vist —com jo vaig veure— un mestre matant pardals amb una escopeta de balins...

Joan Ruiz Calonja

Pastorets i endavant!

Tenia certa curiositat per a comprovar les traces dels aficionats de la secció dramàtica car sentia a dir, molt elogiosament per cert, que aquí a Santa Eulàlia de Ronsana hi havien hagut sempre molt bons actors aficionats a aquest art.

I tinc de manifestar que vaig restar agradablement sorpresa amb la representació dels tradicionals «Pastorets». Tradició interrompuda feia uns anys i que tots hauríem de fer els possibles perquè ressorgís de bell nou i es perpetués per llargues anyades.

Fou una representació molt ben lograda; viscuda i encarnada amb senzillesa en cada un dels seus personatges, quasi tots novells en aquesta matèria. Per la seva naturalitat i bona interpretació es feren acreedors dels espontanis i càlids aplaudiments del públic que abarrotava el local del Casal Parroquial.

Hi riguérem els «xistos i trucos» còmics fets sense pallassades ni xabacneries i fins crec que el seu autor, el recordat Josep M. Folch i Torres, des de l'altra vida s'hi devia complaure d'allò més, en veure interpretats els seus «Pastorets» amb la mateixa picardia i ingenuïtat amb que ell els havia escrit.

Molt bonics els decorats, vestuari, efectes de llum i quadres plàstics realçats pel «coro» parroquial infantil que suplí els cants de les milícies angèliques i dels pastors. També acompanyà bé la discografia musical; llàstima que hi faltés una música de llamps i trons per acompanyar el ball tan silenciosos dels set pecats capitals.

Aquestes impressions personals no voldria que fossin una crítica que defraudés a aquest grup d'adolescents i joves que han posat tot el seu entusiasme i millor voluntat per a proporcionar unes hores d'esplai ben distretes i agradoses a tot el poble en aquestes festes tan familiars del Nadal cristià.

Intento expressar-vos a tots vosaltres, actors i col·laboradors, que féreu possible l'èxit assolit en tots conceptes amb la representació dels «Pastorets», la més fervent felicitació d'enhorabona, encoratjant-vos a tirar endavant la vostra afició tot just encetada. Afició noble i educadora alhora però que requereix constància i sacrifici; virtuts aquestes que pot superar la fermesa i generositat d'una joventut conscient del què vol i del què desitja; en aquest cas entregar-vos a un esplai digne on es formi la vostra personalitat per al dia de demà, mentre proporcioneu a les vostres famílies, amics i a tot el poble, unes hores de descans i espectacle netament moral que esperem amb anhel.

Així, doncs, us diem: Amb el cap dret i el cor net... tireu endavant!!!

MISERICÒRDIA TRAVESA

Rondalla i endevinalla

Temps era temps, quan les bèsties encara parlaven, hi hagué una gran fam. Feia molt que no plovia i no es veia ni un bri de verd. Diuen que, llavors, el Llop i la Guineu, que eren els dos animals més poderosos dels nostres boscos, encara menjaven herba. S'havien cruspit tots els brots d'alzina i ara fins n'escravaven l'escorça. El Llop, famolenc, va dir un dia a la Guineu:

—Comare Guineu, tinc molta gana. No tindrè més remei que clavar-te una dentellada.

—Ep! Parlem-ne, compare Llop —va fer la Guineu—. Jo també tinc gana. Fet i fet, també te la podria clavar jo a tu.

El Llop era més fort, però la Guineu era més àgil. Tots dos van callar i es van limitar a vigilar-se mútuament. Al cap d'uns dies, el Llop parlà per segona vegada:

—Comare Guineu, ja no puc més. Haig de devorar-te.

La Guineu respongué:

—Provem-ho, doncs. Ja veurem qui es menja a qui.

I l'un i l'altre, sense girar cua, s'anaven esguardant tot donant voltes pels arbres del bosc, sense gosar atacar-se. El Llop, impacient, cridà per tercera vegada:

—Prou! Surt a camp obert i acabem d'un cop.

La Guineu, traient el musell per darrera d'una alzina, va contestar:

—Escolta, compare Llop. En comptes de perdre temps i forces lluitant entre nosaltres, per què no ens posem d'acord i ens dediquem plegats a caçar conills?

Al Llop li semblà bé i, dit i fet, furgant els caus on el conillam trobava arrels per rosegar i rastrejant els secs matolls, tots dos van aconseguir de fer un bon àpat de conills.

Així van sobreviure fins que va ploure, les plantes rebrotaren i la fam s'acabà. D'aleshores ençà, però, el Llop i la Guineu van continuar essent carnissers. Quan la comarca es va poblar, es repartiren els camps de caça: el Llop es va dedicar als xais i la Guineu a les gallines.

Els conills encara fugen. I és que, quan hi ha litigis entre grans, els qui reben són els petits.

Fins ací la rondalla. I l'endevinalla?

Doncs mireu, és una qüestió de camins...

Endevina, endevineta...

UN RATOLI

(per la transcripció, J. Ruiz Calonja)